

Agata Draszkiewicz

Potencjał prezentacji multimedialnej źródłem twórczej aktywności dzieci

Edukacja Humanistyczna nr 2 (31), 83-93

2014

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Agata Draszkievicz
Uniwersytet Szczeciński

POTENCJAŁ PREZENTACJI MULTIMEDIALNEJ ŹRÓDŁEM TWÓRCZEJ AKTYWNOŚCI DZIECI

Wprowadzenie

Inspiracją do podjęcia tematu potencjału prezentacji multimedialnej jako źródła twórczej aktywności dzieci były media i możliwość wskazania, iż poszczególne elementy prezentacji stanowią o jej potencjale, który jest źródłem twórczej aktywności.

Celem mojego artykułu jest ukazanie potencjału prezentacji multimedialnej jako źródła twórczej aktywności dzieci. Aby taki potencjał pokazać, koniecznym jest fakt wyjaśnienia podstawowych pojęć składających się na temat artykułu.

Ponieważ poszukiwania moje dotyczą potencjału, dlatego też od tego terminu rozpocznę wyjaśnianie pojęć.

Termin „potencjał” kojarzony jest z „*zasobem możliwości, mocy, zdolności wytwórczej, tkwiący w czymś, sprawności, wydajności, możliwości*”¹, tak więc mamy potencjał dotyczący ilości, jakości, rodzaju, siły, zawierający się w przedmiotach i urządzeniach. Zagadnienie emancypacji opartej na podmiotowym potencjale analizuje M. Czerepaniak – Walczak. Autorka twierdzi, że związki jakie tworzą się i zachodzą pomiędzy wiedzą, władzą i wolnością wskazują na podmiotowy potencjał emancypacyjny² tak więc mamy potencjał wyrażony w postaci relacji i zależności jakie zachodzą w wyniku zastosowania narzędzi, które są źródłem potencjału.

Poszukiwania moje dotyczące wyjaśnienia czym jest potencjał, doprowadziły mnie do momentu, w którym stwierdzić mogę, iż na potencjał składa się wiele czynników, które powinny ze sobą współdziałać. Dlatego też w pracy swojej za potencjał przyjmuje siłę, energię, która daje możliwości poszukiwania różnych rozwiązań, umiejętności, pomiędzy którymi zachodzą relacje współlistnienia i współdziałania.

¹ E. Sobol, *Słownik wyrazów obcych*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2003, s.888.

² M. Czerepaniak – Walczak, *Pedagogika emancypacyjna. Rozwój świadomości krytycznej człowieka*, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2006, s. 25.

Pojęcie „twórczej aktywności” to bardzo szerokie zagadnienie, które poprzez inwencję, odkrycia może przybierać różne formy, może być procesem, który nie jest do końca wyjaśniony. Zupełnie inaczej przebiega u osób dorosłych, a inaczej u dzieci³. „Aktywność dziecka należy do sfery i jest całkowicie zwrócona w kierunku budowania siebie. Twórcza aktywność dziecka zyskuje swój istotny sens biologiczny właśnie dzięki tej życiowej potrzebie wzrastania”⁴. Tak więc, to rozwój dziecka w okresie wzrastania generuje potrzeby biologiczne, wynikiem których jest między innymi twórcza aktywność dzieci. Termin „twórczej aktywności” rozumiany jest również jako „osobista działalność jednostki w poczuciu odpowiedzialności (...) której wynikiem jest stwarzanie lub odkrywanie czegoś nowego i pożytecznego”⁵, mówimy wówczas o podejmowaniu z własnej inicjatywy, z własnych chęci takich czynności jak: analizowanie, poszukiwanie, przełamywanie trendów, zasad w celu tworzenia rzeczy nowych, lepszych, niepowtarzalnych.

Analiza pojęcia „twórczej aktywności” doprowadziła mnie do stwierdzenia, że należy je rozpatrywać w kategoriach rozwoju, ponieważ to rozwój generuje wszystkie potrzeby biologiczne, fizjologiczne i psychiczne dziecka. Dlatego też, w pracy swojej, przez twórczą aktywność rozumieć będę własną działalność dziecka, która oparta jest na ciekawości, wyjaśnianiu, analizowaniu, rozwiązywaniu sytuacji problemowych - źródłem której jest wzrastanie.

Termin „prezentacja multimedialna” może być rozumiany zarówno w szerokim jak i w wąskim znaczeniu. W wąskim znaczeniu prezentacja może oznaczać pokaz slajdów opracowanych przy użyciu programu Power Point pakietu biurowego Microsoft Office⁶. Szersze ujęcie może wskazywać na prezentację, jako na dokument tworzony w programie Power Point prezentowany w formie slajdów i zaopatrzony w tekst, tabele, rysunki, wykresy, efekty dźwiękowe, efekty wideo i inne elementy⁷. Jeszcze inne szersze ujęcie może wskazywać na to, że prezentacja pełni rolę projektu, według którego powinno być przedstawiane publiczności omawiane zagadnienie⁸.

Rozważania na temat „prezentacji multimedialnej” odniosę jeszcze do terminu multimedialności, ponieważ termin ten łączy w sobie wszystkie formy przekazywania informacji⁹. Pojęcie multimedialności jest „synonimem przekazu polisensorycznego (...). Pogląd ten opierał się na założeniu, że większa ilość stosowanych w jednym czasie form oddziaływania powoduje wzrost skuteczności uczenia się”¹⁰, dlatego też, aby można było mówić

³ R. Gloton, C. Clero, *Twórcza aktywność dziecka*, WSiP, Warszawa 1976, s. 34-57.

⁴ Ibidem, s. 57-58.

⁵ Ibidem, s. 57-58.

⁶ J. Jędrzykowski, *Prezentacje multimedialne w pracy nauczyciela*, Uniwersytet Zielonogórski, Zielona Góra 2008, s. 60

⁷ M. Kopertowska, *Zaawansowane możliwości programu Power Point 2000 Pl*. Warszawa 2000, s. 62-74.

⁸ E. Baron- Polańczyk, *Konstruowanie wielomedialnych dokumentów w prezentacjach w ramach przedmiotu technologia informacyjna* [w:] *Technologia informacyjna i komunikacyjna w edukacji. Nowoczesne narzędzia technologii w edukacji*, Szczecin 2005, CDiDN w Szczecinie nr 2.

⁹ De. Kerckhore, *Integracja otwarta*, Warszawa 2001.

¹⁰ E. T. Hale, *Poza kulturę*, Warszawa 2001, s. 75.

o multimedialności prezentacji multimedialnej, należy mieć na uwadze integrację wszystkich jej elementów.

Różnorodne ujęcia definicji „prezentacji multimedialnej”, gdzie jedna z nich wskazuje na pokaz slajdów, inna na dokument, a jeszcze inna na projekt, powoduje, że pojawia się możliwość dokonania wyboru w celu skonstruowania takiej definicji prezentacji multimedialnej, która wskazywałaby na potencjał prezentacji jako źródło twórczej aktywności. W pracy tej prezentacja rozumiana będzie jako materiał multimedialny opracowany przy użyciu programu Power Point w formie slajdów, zawierający: tekst, tabele, wykres, rysunki, efekty dźwiękowe i efekty wideo.

Mając na uwadze powyższe definicje, oraz cel artykułu, jakim jest ukazanie potencjału prezentacji multimedialnej jako źródła twórczej aktywności w swoich poszukiwaniach odniosę się do teorii wielostronnego kształcenia W. Okonia, która pozwoli mi odnaleźć potencjał prezentacji multimedialnej.

Teoria wielostronnego kształcenia

Autor teorii wielostronnego kształcenia W. Okoń mówi, iż jest ona „*teorią wielostronnego nauczania i uczenia się*”¹¹. Takie stwierdzenie zapewne nie jest bezpodstawne, ponieważ istnieje związek pomiędzy nauczaniem a uczeniem się, tzn. możemy oczekiwać takich efektów w uczeniu się, jakie zastosujemy środki, czy metody w nauczaniu.

„*Przedmiotem teorii kształcenia wielostronnego jest złożony proces rozwoju człowieka, dokonujący się pod wpływem kształcenia*”¹², mówiąc o rozwoju złożonym mamy na myśli zarówno rozwój tego jednego indywidualnego dziecka, jak i całości społeczeństwa, gdzie rozwój możemy analizować w postaci poszczególnych faz rozwojowych, jak i rozwój w postaci przemian osobowości¹³. Możemy przypuszczać, że rozwój o którym mowa, to rozwój wielostronny. „*Wielostronność była rozumiana jako przeciwstawienie jednostronności, wpisanych w każdą fazę działań nauczania – uczenia się oddzielnie*”¹⁴, co sprawia, że działania podejmowane w ramach rozwoju dziecka, również powinny przybierać różne formy oddziaływania z wielu różnych stron, wynikiem czego jest rozwój ukierunkowany na wiele aspektów.

Czemu ma służyć owa wielostronność, i na czym ma polegać w odniesieniu do teorii kształcenia wielostronnego? Teoria W. Okonia, wskazuje na cztery drogi uczenia się oparte na przyswajaniu, odkrywaniu, przeżywaniu i działaniu, oraz na czynności osób uczących się poprzez zapamiętywanie gotowej wiedzy, rozwiązywanie problemów, dokonywanie odkryć, przyswajanie wiedzy, emocjonalne zaangażowanie w eksponowanie wartości

¹¹ W. Okoń, *Wielostronne uczenie się a problem aktywności uczniów*, „Nowa Szkoła” 1965 nr7/8.

¹² W. Okoń, *Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej*, Wydawnictwo Akademickie „Żak”, Warszawa 2003, s. 191.

¹³ Ibidem, s. 191- 192.

¹⁴ W.P. Zaczyński, *Uczenie się przez przeżywanie, Rzecz o teorii wielostronnego kształcenia* WSiP, Warszawa 1990, s. 35.

i wykonywanie działań¹⁵. Dlatego istotnym staje się fakt wyboru odpowiedniej drogi uczenia się, bowiem to ona generuje czynności podejmowane przez osoby uczące się.

Czynności podejmowane przez uczniów nie są efektem końcowym kształcenia wielostronnego, stanowią jedynie kolejny etap w całej teorii kształcenia wielostronnego.

U podstaw teorii wielostronnego kształcenia W. Okonia, znajdują się trzy rodzaje aktywności, których zadaniem jest dokonanie zmiany w człowieku¹⁶, aktywność intelektualna, emocjonalna i praktyczna. Czym wobec tego jest sama aktywność, skoro autor¹⁷ przydzielił jej tak odpowiedzialną rolę? Przez aktywność rozumiemy „*samorzutną chęć działania wywołującą zewnętrzne i wewnętrzne przejawy działalności*”¹⁸, co oznacza, że nie może być tutaj mowy o jakimkolwiek namawianiu, czy zachęcaniu. Ważnym elementem jest tu samodzielność, przejawiająca się tu i teraz w momencie zaistniałej sytuacji, która pobudza do dalszego działania.

Wskazując w artykule na trzy rodzaje aktywności, w odniesieniu do teorii wielostronnego kształcenia dokonam analizy elementów składowych prezentacji multimedialnej przez pryzmat tych aktywności. Na samym początku odniosę się do aktywności intelektualnej, dotyczącej rozumu, umysłu i wiedzy.

Aktywność intelektualna

Aktywność intelektualna głównie przejawia się poprzez odkrywanie, poszukiwanie i analizowanie nowych wiadomości, przyswajanie gotowej wiedzy o otaczającym nas świecie¹⁹. Pojawia się wobec tego pytanie, czy prezentacja multimedialna zawiera w sobie takie elementy, które mogą mieć wpływ na to, że dziecko zacznie poszukiwać i poznawać otaczającą rzeczywistość? Aby wskazać na takie elementy w prezentacji multimedialnej, możemy rozpatrywać ją pod względem treściowym, bowiem „*zawartość merytoryczna prezentacji multimedialnej odzwierciedla materiał i zakładane w nim cele kształcenia*”²⁰. Jest to ważny element w prezentacji, bowiem należy dokładnie rozważyć sytuację, której chcemy nadać wartość merytoryczną i przedstawić ją w formie prezentacji multimedialnej, ponieważ „*warunkiem rozpoczęcia pracy nad prezentacją jest dostrzeżenie takiej sytuacji, w której istnieje potrzeba upogłdowienia*”²¹. Treści zamieszczone w prezentacji powodują, że uczeń nie tylko „*poznaje gotową wiedzę, ale także poszukuje jej poprzez rozwiązywanie problemów*”²². Szczególną zaletą prezentacji jest wprawianie w ruch, w działanie treści, które są w bezruchu, a możliwe jest to poprzez „*ożywienia i dynamizowanie informacji za pomocą*

¹⁵ Ibidem, s.39.

¹⁶ W. Okoń, *Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej...*op.cit.,s. 196- 198.

¹⁷ Ibidem, s. 196-198.

¹⁸ W. Okoń, *Nauczanie problemowe we współczesnej szkole*, WSiP, Warszawa 1987, s. 17.

¹⁹ W. Okoń, *Wprowadzenie...*op.cit.s.196-198.

²⁰ J. Jędrzyzkowski, *Prezentacje...*op.cit.,s.73

²¹ Ibidem, s. 73.

²² L. Kacprzak, *Idea i praktyka wielostronnego kształcenia w polskiej strategii edukacyjnej*. Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. S. Staszica w Pile, Piła 2010, s. 39.

animacji²³. Aby takie efekty osiągnąć, koniecznym jest fakt poprawnego opracowania prezentacji multimedialnej, która wymaga respektowania „zaleceń dotyczących elementów wchodzących w skład slajdów, takich jak: tło, tekst, rysunek, tabele, wykres, dźwięk, specjalne efekty audialne(...) animacje i wideo”²⁴. I tu możemy rozpatrywać prezentację pod względem narzędziowym. Animacja ma „szczególne znaczenie dla spostrzeżeniowego i myślowego aktywizowania odbiorów”²⁵. Wprowadzenie poszczególnych elementów w ruch powoduje, że rozwija się u dzieci wyobraźnia, zmienia się wyobraźnię o otaczającym świecie oraz wzbogaca się zasób słownictwa²⁶, co w konsekwencji prowadzi do rozwoju procesów poznawczych takich jak: pamięć, uwaga, mowa, myślenie, spostrzeganie, wyobraźnia²⁷, które sprzyjają poszukiwaniu, analizowaniu i odkrywaniu. Za pobudzanie uwagi w odniesieniu do prezentacji multimedialnej odpowiadają „tło, ramki, wytłuszczenia, kursywa, podkreślenie, kolor, zmiana kroju czcionki, elementy graficzne, regulacja parametrów obrazu (jasność, kontrast) animowane wskaźniki, ramki i tła, regulowanie parametrów wyświetlanych filmów (zatrzymanie, zdjęcia poklatkowe, inwencja, ruch)”²⁸. Prezentowane elementy nie powinny być komponowane według własnego uznania, również wobec nich są określone wymogi, np. „tekst powinien być prosty i jasny; w postaci równoważników zdań”²⁹. Powinien być „skrócony do minimum, gdyż obowiązuje tutaj zasada im mniejsza liczba słów tym lepiej”³⁰, co oznacza, że tekst w swej formie powinien być tak skonstruowany, aby uchwycić sedno omawianego zagadnienia. Podobnie wygląda sytuacja jeżeli chodzi o grafikę, elementy graficzne zamieszczone w prezentacji multimedialnej są źródłem utrzymywania koncentracji uwagi na najwyższym poziomie dzięki czemu dziecko jest w stanie szybciej wyszukać potrzebnej informacji³¹.

Dotychczasowa analiza elementów składających się na prezentację multimedialną wskazuje, iż są one wyznacznikiem aktywności intelektualnej. Poszczególne elementy prezentacji multimedialnej współdziałające ze sobą są źródłem wiedzy, która generuje sytuacje problemowe, te zaś prowokują odbiorcę do poszukiwania, analizowania a w konsekwencji do formułowania problemów³².

²³ A. Serdyński, *Kompetencje informatyczno – medialne nauczyciela*. US Rozprawy i studia T (DCCLXXXV) 711, Szczecin 2009, s. 132.

²⁴ E. Baron- Polańczyk, *Konstruowanie wielomedialnych...*op.cit.,s. 33.

²⁵ A. Serdyński, *Kompetencje...*op.cit.,s. 132.

²⁶ Ibidem, s. 132-133.

²⁷ L. Kacprzak, *Idea i praktyka...*op.cit.,s.39.

²⁸ W.Osmańska – Furmanek, J. Jędrzyckowski, *Prezentacje multimedialne w procesie uczenia się [w:] Współczesna technologia informacyjna i edukacja medialna*, red. T. Lewowicki, B. Siemieniecki, Toruń 2004, s. 123.

²⁹ E. Baron- Polańczyk, *Konstruowanie wielomedialnych...*op.cit.,s. 34.

³⁰ Ibidem, s. 34.

³¹ D. Doliński, *Psychologia reklamy*, Wrocław 1998, s. 97-101.

³² W. Wróblewska, *Komplementarność kształcenia wielostronnego i samokształcenia jako czynnik pełnego rozwoju osobowości człowieka [w:] K. Pająk, A. Zduniak, Podmiotowość w edukacji ery społeczeństwa informatycznego*, Warszawa – Poznań 2004, s. 34- 342.

Powstaje pytanie, czy elementy wchodzące w skład prezentacji multimedialnej mogą być tylko i wyłącznie źródłem rodzącej się wiedzy, czy mogą być również czynnikiem oddziałującym na emocje? Na to pytanie spróbuję udzielić odpowiedzi poprzez pryzmat aktywności emocjonalnej.

Aktywność emocjonalna

Aktywność emocjonalna przejawia się głównie w odniesieniu do wartości jako całości opartej na poznawaniu rzeczy nowych. Widzimy tu człowieka jako twórcę tych wartości, oraz osobę, która bezpośrednio uczestniczy w ich przeżywaniu³³. Słowa kluczowe dla aktywności emocjonalnej to przeżywanie poprzez poznawanie, które prowadzi do powstawania wartości, te zaś są źródłem postaw. Czy to wystarczy, aby można było powiedzieć, że samo poznawanie generuje emocje? Takie przypuszczenia nie są do końca prawdziwe, ponieważ „*przedmioty poznania muszą być starannie dobrane by wywoływały odpowiednie emocje i wzbogacały wiedzę człowieka o rzeczywistości*”³⁴ zwłaszcza w odniesieniu do elementów składających się na prezentację multimedialną przygotowywaną dla dzieci. Barwa, która zdaniem R. Wrońskiego „*powinna w sposób łagodny kontrastować z kolorem tła, [...]tło oddziałuje na zmysły*”³⁵. Tak więc, dobór odpowiedniej barwy podczas komponowania tła jest niezwykle ważnym elementem przy odbiorze prezentacji multimedialnej, bowiem to jaką barwę zastosujemy, może się okazać czynnikiem pobudzającym, dominującym, motywującym, inspirującym nasze zmysły do działania, tworzenia lub też możemy osiągnąć zupełnie inny efekt, a mianowicie barwa tła, może stanowić element refleksyjny, wyciszający, a w konsekwencji może przyczynić się do braku jakiegokolwiek reakcji. Inny efekt jaki możemy osiągnąć poprzez nieodpowiednie zastosowanie barwy tła, to efekt rozpraszający, powodujący brak możliwości skupienia uwagi. „*Odpowiednio zestawione barwy przywołują określone skojarzenia, które podświadomie kierują zachowaniem się*”³⁶.

Temat stosowania kolorów w prezentacji multimedialnej wzbudza wiele kontrowersji, zdania na ten temat są podzielone: R. Anthony uważa, że „*należy używać nie więcej niż trzech kolorów i jednocześnie stosować te same obrane trzy barwy przez całą prezentację*”³⁷. Z kolei B. Siemieniecki twierdzi, że „*zbyt wiele użytych kolorów może jednak utrudniać odczytywanie informacji*”³⁸. „*Kolor wpływając na odbiorcę wywiera na nim pewien stan emocjonalny, oddziałuje na jego skupienie i pozyskiwanie informacji*”³⁹. „*Istotne dla procesu*

³³ W. Okoń, *Wprowadzenie...op.cit.*, s. 196-198.

³⁴ J. Bruner, *Proces kształcenia*, Warszawa 1964, s. 26.

³⁵ R. Wroński, *Tworzenie prezentacji w formacie Power Point*[w:] Media a edukacja, red. W Strykowski, Poznań 2000.

³⁶ K. Albin, *Reklama – przekaz, odbiór, interpretacja*, Warszawa – Wrocław 2000, s. 142.

³⁷ R. Anthony, *10 Tips for Designing Effective Presentation Visuals*, <http://www.3m.com/meetingnetwork/presentations/creating.html>[15.09.2005].

³⁸ B. Siemieniecki, *Multimedia i hipermedia w edukacji*, [w:] *Edukacja medialna*, J. Gajda, S. Juszczak, B. Siemieniecki, K. Wenta. Toruń 2002, s. 269-276.

³⁹ K. Albin, *Reklama – przekaz...op.cit.*, s. 142.

kształcenia są preferencje barw⁴⁰ do wywoływania określonych stanów emocjonalnych⁴¹, w kontekście prezentacji multimedialnej wskazuje, że: kolor czerwony, wyraża pęd do sukcesu i mocnych przeżyć. Silnie oddziałuje, pobudza do aktywności[...]. Niebieski wyraża spokój, opanowanie, trzeźwość i przygnębienie. Przynosi ulgę i odprężenie.[...] zielony symbolizuje twardość, nieustępliwość i potrzebę uznania. Budzi rozsądek i konieczność podejmowania trafnych decyzji.[...] Żółty przyciąga uwagę i wyraża niezdecydowanie, wiąże się z ostrożnością i optymizmem.[...]brązowy oznacza brak poczucia bezpieczeństwa. Wywołuje frustrację [...]. Czarny wywołuje smutek i kojarzy się z przykrym doświadczeniem[...]. Biały wyraża uczciwość i przejrzystość⁴².

Kolejnym niezwykle istotnym elementem jest dźwięk, który „przyjmuje najróżniejsze formy: słowo mówione, w dialogach, jako muzyka i instrukcja muzyczna, specjalne efekty audialne [...]. Dźwięk przypisywany całej prezentacji, jak i poszczególnym jej elementom powinien być słyszany w tle, na wzór dobrej muzyki filmowej⁴³. Ważnym czynnikiem jest również to, jaki dźwięk zastosujemy w naszej prezentacji, czy będzie stanowił on element rozpraszający naszą uwagę od przekazywanych treści, czy też poprzez swoje walory będzie przykuwał naszą uwagę, skupienie, czujność oraz powodował, że zaangażujemy całą swoją osobę, aby w pełni przeżywać daną prezentację.

Analiza elementów składających się na prezentację multimedialną zawierającą wytyczne dotyczące przygotowania prezentacji, doprowadziła mnie do stwierdzenia, iż przestrzeganie wymogów w kwestii przygotowywania prezentacji prowadzi do wzbudzania aktywności emocjonalnej, ta zaś tworzy przeżycia, które prowadzą do powstawania systemu wartości, a w konsekwencji do wykształcenia określonych postaw.

Rozważania moje na temat elementów wchodzących w skład prezentacji multimedialnej doprowadzały mnie do momentu, w którym zastanawiam się, czy to, że są one źródłem rodzącej się wiedzy jak i czynnikiem prowadzącym do powstawania określonych postaw, mogą mieć wpływ na działalność praktyczną dziecka? Wątpliwości te spróbuję wyjaśnić poprzez aktywność praktyczną.

Aktywność praktyczna

Aktywność praktyczna, jest aktywnością, która głównie oparta jest na działaniu człowieka dzięki zdobytej wiedzy. Działanie to zmierza do modyfikowania otaczającej rzeczywistości, oraz staje się punktem wyjściowym w tworzeniu rzeczy nowych i rozwiązywaniu kwestii problemowych⁴⁴.

⁴⁰ M. Leszczak, *Psychologia przekazu reklamowego*, Kraków 1998, s. 131.

⁴¹ H. Mayer, *Einführung in die Wahrnehmungs – Lern und Werbe – Psychologie*, Munchen –Wien 2000, s. 46-51.

⁴² A. Serdyński, *Kompetencje informatyczne...*op.cit., s. 134.

⁴³ W. Skrzydlewski, *Niektóre aspekty estetycznych uwarunkowań mediów* [w:] W. Strykowski red. *Media a edukacja: IV Międzynarodowa Konferencja Naukowa: Media a procesy integracji europejskiej*, UAM, Poznań 2002, <http://www.kmti.Uz.zgora.pl/pages/media-index.html> [21.01.2000].

⁴⁴ W. Okoń, *Wprowadzenie...*op.cit.,s. 196- 198.

Powstaje wobec tego pytanie, czy prezentacja multimedialna składająca się z poszczególnych, indywidualnych elementów, może być tak przygotowana aby stanowiła one całość, aby była czynnikiem pobudzającym dziecko do działania. Czy może inspirować, zachęcać?

Ważnymi cechami prezentacji jest „spójność i konsekwencja”⁴⁵. Te dwa zagadnienia dotyczą tych elementów zastosowanych w prezentacji, wśród których znajdują się m.in. format, czcionka, kolor tła, animacja tekstu. Zastosowane efekty ich ilość i jakość odnoszące się do poszczególnych zagadnień będą przyjmowały taki sam rozmiar. Prezentacja nie powinna być „naszpikowana” wszystkimi dostępnymi zasobami, umiar i rozwaga przy opracowywaniu prezentacji może być czynnikiem decydującym o jej sukcesie, bowiem nie ilość ma znaczenie, ale jakość. Przepych może być elementem odwracającym uwagę od prawdziwego celu prezentacji, szczególnie w momencie, gdy prezentacja jest przeznaczona dla małych dzieci, gdzie umiar, porządek i konsekwencja bardzo często decydują o prawidłowym przekazie multimedialnym, bowiem „nadmierny przepych powoduje odwrócenie uwagi słuchowej od przekazywanych informacji”⁴⁶. Zaprezentowane zalecenia dotyczące tworzenia prezentacji multimedialnej, mają swoje przełożenie w odbiorze, ponieważ „od ich respektowania zależy skuteczność komunikacyjna projektowanych przekazów”⁴⁷.

Prezentowane czynniki wskazują na to, że o sukcesie prezentacji multimedialnej decydują nie tylko poszczególne jej elementy, ale to w jaki sposób zostały ze sobą zestawione. Takie podejście w momencie przygotowywania prezentacji, czyli połączenia wiedzy, która poprzez emocje generuje postawy decyduje o jej sukcesie, sprawia że może być źródłem podejmowanej przez dzieci działalności, ponieważ „swoje potrzeby, wyrażania myśli i uczuć zaspokaja człowiek w działaniu, ucząc się łączyć teorię z praktyką”⁴⁸.

Podsumowanie

Poszukiwania potencjału prezentacji multimedialnej poprzez wyjaśnianie kluczowych dla tematu pojęć, oraz odniesienie do teorii wielostronnego kształcenia W. Okonia i zawartych w niej aktywności powodują, że stwierdzić mogę, iż prezentacja multimedialna zawiera w sobie potencjał czyli siłę, energię do poszukiwania, rozwiązywania i działania, na który składają się wszystkie jej elementy. Przekazywana za ich pomocą wiedza, jest źródłem rodzących się postaw, które warunkują podejmowanie działalności. Działalność ta może przybierać również formę twórczej aktywności, co oznacza, że potencjał prezentacji multimedialnej można wskazać przez pryzmat twórczej aktywności a wyraża się on w: obszarze aktywności intelektualnej poprzez:

- samodzielne myślenie, które jest wyrażone poprzez zadawanie pytań,

⁴⁵ E. Baron- Polańczyk, *Konstruowanie wielomedialnych ...op.cit.*, s. 33.

⁴⁶ S. Schatz, *Make Your Slideshows Interactive with Branches and Buttons*, <http://www.3m.com/meeting-network/presentations/creating.html> [15.09.2005].

⁴⁷ E. Baron- Polańczyk, *Konstruowanie wielomedialnych ...op.cit.*, s. 35.

⁴⁸ J. Strelau, *Psychologia, podręcznik akademicki*, Gdańsk 2000, s. 117.

- konstruowanie lub wskazywanie sytuacji problemowych,
- poszukiwanie różnorodnych rozwiązań,
- wzbogacanie języka – zabawa językiem,
- obszarze aktywności emocjonalnej poprzez:
 - zdolność i umiejętność do kreowania wyobraźni, wrażeń, fantazji, wizji,
 - nawiązywanie relacji, które są wynikiem ekspresji,
- obszarze aktywności praktycznej poprzez:
 - rezygnację z pomocy dorosłych,
 - samodzielne podejmowanie działań,
 - planowanie pracy,
 - umiejętność dokonywania wyborów,
 - wyrażanie siebie, swoich emocji w postaci pracy plastycznej, śpiewu, tańca,
 - kształtowanie umiejętności manipulowania.

Bibliografia

- Albin K., *Reklama – przekaz, odbiór, interpretacja*, Warszawa – Wrocław 2000.
- Anthony R., *10 Tips for Designing Effective Presentation Visuals*.
- Baron - Polańczyk E., *Konstruowanie wielomedialnych dokumentów w prezentacjach w ramach przedmiotu technologia informacyjna [w:] Technologia informacyjna i komunikacyjna w edukacji. Nowoczesne narzędzia technologii w edukacji*, Szczecin 2005, CDiDN w Szczecinie nr 2.
- Bruner J., *Proces kształcenia*, Warszawa 1964.
- Czerepaniak – Walczak M. *Pedagogika emancypacyjna. Rozwój świadomości krytycznej człowieka*, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2006.
- Doliński D., *Psychologia reklamy*, Wrocław 1998.
- Gloton. R., Clero C., *Twórcza aktywność dziecka*, WSiP, Warszawa 1976.
- Hale E. T., *Poza kulturą*, Warszawa 2001.
- Jędryczkowski J., *Prezentacje multimedialne w pracy nauczyciela*, Uniwersytet Zielonogórski, Zielona Góra 2008.
- Juszczak, B. Siemieniecki, K. Wenta. Toruń 2002.
- Kacprzak L., *Idea i praktyka wielostronnego kształcenia w polskiej strategii edukacyjnej*. Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. S. Staszica w Pile, Piła 2010.
- Kerckhore De., *Integracja otwarta*, Warszawa 2001.
- Kopertowska M., *Zaawansowane możliwości programu Power Point 2000 Pl*. Warszawa 2000.
- Leszczak M., *Psychologia przekazu reklamowego*, Kraków 1998.
- Mayer H., *Einführung in die Wahrnehmungs – Lern und Werbe – Psychologie*, München – Wien 2000.
- Okoń W., *Wielostronne uczenie się a problem aktywności uczniów*, „Nowa Szkoła” 1965 nr 7/8

- Okoń W., *Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej*, Wydawnictwo Akademickie „Żak”, Warszawa 2003.
- Okoń W., *Nauczanie problemowe we współczesnej szkole*, WSiP, Warszawa 1987.
- Osmąska – Furmanek W., Jędrzykowski J., *Prezentacje multimedialne w procesie uczenia się* [w:] *Współczesna technologia informacyjna i edukacja medialna*, red. T. Lewowicki, B. Siemieniecki, Toruń 2004.
- Schatz S., *Make Your Slideshows Interactive with Branches and Buttons*, <http://www.3m.com/meeting-network/presentations/creating.html> [15.09.2005]
- Serdyński A., *Kompetencje informatyczne – medialne nauczyciela*. US Rozprawy i studia T(DCCLXXXV) 711, Szczecin 2009.
- Siemieniecki B., *Multimedia i hipermedia w edukacji*, [w:] *Edukacja medialna*, J.Gajda, S. Skrzydlewski W., *Niektóre aspekty estetycznych uwarunkowań mediów* [w:] W. Strykowski red. *Media a edukacja: IV Międzynarodowa Konferencja Naukowa: Media a procesy integracji europejskiej*, UAM, Poznań 2002, <http://www.kmti.Uz.zgo-ra.pl/pages/media-index.html> [21.01.2000]
- Sobol E., *Słownik wyrazów obcych*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2003, s.888
- Strelau J., *Psychologia, podręcznik akademicki*, Gdańsk 2000.
- Wroński R., *Tworzenie prezentacji w formacie Power Point* [w:] *Media a edukacja*, red. W. Strykowski, Poznań 2000 <http://www.3m.com/meetingnetwork/presentations/-creating.html> [15.09.2005]
- Wróblewska W., *Komplementarność kształcenia wielostronnego i samokształcenia jako czynnik pełnego rozwoju osobowości człowieka* [w:] K. Pająk, A. Zduniak, *Podmiotowość w edukacji ery społeczeństwa informatycznego*, Warszawa – Poznań 2004.
- Zaczyński W. P., *Uczenie się przez przeżywanie, Rzecz o teorii wielostronnego kształcenia* WSiP, Warszawa 1999.

Agata Draszkievicz

Potencjał prezentacji multimedialnej źródłem twórczej aktywności dzieci

Artykuł dotyczy wskazania na prezentacje multimedialne jako nowoczesny środek dydaktyczny w edukacji przedszkolnej i szkolnej. Stanowi źródło służące rozwijaniu twórczej aktywności dzieci. Pojawiająca się w wyniku działania prezentacji multimedialnej aktywność intelektualno-poznawcza, emocjonalna i praktyczna jest wynikiem wewnętrznych przeżyć, czego konsekwencją są postawy i przekonania dzieci. Prezentacja jest dowodem na to, że nowoczesne media poprzez swoje możliwości mogą mieć wpływ na tworzenie i modyfikowanie działań edukacyjnych, bowiem oczekiwania i potrzeby dzieci przekraczających próg przedszkola, czy szkoły są zupełnie inne dziś, niż jeszcze kilkanaście lat temu. Dlatego organizatorzy edukacji szczególnie w tych pierwszych etapach nauczania powinni zrobić wszystko, aby rzeczywistość szkolna, czy przedszkolna nie różniła się zbyt wiele od tej, jaka otacza szkołę czy przedszkole.

Słowa kluczowe: prezentacja multimedialna, potencjał, aktywność.

Potential of multimedia presentation as source of creative activity of children

This article refers to pointing at multimedia presentation as modern educational medium in pre-school and school education. It determines source serving of developing creative activity of children. Appearing as a matter of multimedia presentation, the intellectual – cognitive activity, emotional and practical is result of internal experiences, which successions are children attitudes and beliefs. Presentation is a proof, that modern medias through their capabilities can have influence in creating and modifying educational actions, because children expectations and needs attending to pre-school or school are entirely different than a couple years ago. Therefore, organizers of education particularly in first stages of teaching should do everything in order to school or pre-school reality does not differ from which surrounds school or pre-school.

Keywords: multimedia presentation, potential, activity

Translated by Przemysław Draszkiewicz